

Práva uživatelů odlehčovacích služeb

Sociální služby musí být poskytovány tak, aby bylo vždy důsledně zajištěno naplňování a dodržování základních lidských práv a svobod jejich uživatelů. Základní práva a svobody vymezují prostor, v němž může člověk jednat na základě své svobodné vůle a do něhož není oprávněn zasahovat nikdo jiný. Tato práva jsou garantována Ústavou ČR, Listinou základních práv a svobod, Úmluvou o právech osob s postižením a dalšími mezinárodními úmluvami.

Rozsah a forma pomoci a podpory poskytované v odlehčovacích službách musí zachovávat lidskou důstojnost, musí být poskytována v zájmu uživatelů a v náležitě kvalitě takovými způsoby, aby bylo vždy důsledně zajištěno naplňování a dodržování základních lidských práv a svobod uživatelů.

Mezi základní lidská práva patří např.: osobní svoboda a svoboda pohybu, právo na ochranu soukromí, právo na důstojné zacházení, právo na nedotknutelnost osoby, právo na vzdělání, právo na přiměřené riziko a možnost volby apod.

Základní lidská práva a svobody jsou poměrně široká oblast. V následujícím textu jsou některé z nich konkretizovány přímo pro naši odlehčovací službu.

Osobní svoboda a možnost volby

Uživatel má právo si sám zvolit, v jakém rozsahu bude službu využívat, což v praxi znamená:

- kolik hodin bude dítě využívat odlehčovací služby
- které základní a fakultativní činnosti si vybere
- za jakým účelem uzavírá smlouvu o poskytování služby

Dále má uživatel právo:

- stanovit si cíle, které chce užíváním služby dosáhnout
- být rovnocenným členem týmu pro individuální plánování průběhu služby
- znát jména a mít kontakty na všechny pracovníky, kteří mu poskytují službu
- odmítnout vybraného klíčového pracovníka
- požádat o změnu klíčového pracovníka kdykoliv v průběhu poskytování služby
- odmítnout souhlas se zpracováním osobních údajů
- odmítnout souhlas se zveřejněním fotografií dítěte (výroční zpráva, letáček, www stránky aj.)
- nahlížet do dokumentace, která je o průběhu služby o něm vedena
- znát jména všech osob, které mohou nahlížet do jeho dokumentace

Právo na ochranu soukromí, nedotknutelnost osoby, důstojné zacházení

Uživatel má právo:

- rozhodnout, kdo mu bude pomáhat s osobní hygienou – zda muž či žena
- na intimitu při osobní hygieně
- rozhodovat o svém vzhledu - oblečení, délka vlasů...

Právo stěžovat si

- uživatel má právo podávat stížnosti, podněty a připomínky (příloha Postup pro podávání stížností)
- uživatel musí být informován, jakým způsobem a komu může podat stížnost a jakým způsobem je jeho stížnost řešena
- uživatel má právo na mlčenlivost pracovníků, kteří o podání stížnosti vědí
- uživatel nesmí být za podání stížnosti žádným způsobem diskriminován

Právo svobodně se rozhodnout a právo na přiměřené riziko

- uživatel má právo si vybrat způsob svého života, kdy je zachována jeho jedinečnost dle jeho fyzických i duševních možností, a to i za cenu určitého rizika. Je však nutné, aby byl o tomto riziku informován

Zpracovala: Monika Janíková a kol.	Účinnost dokumentu od: 20.1. 2009	Schválila: PhDr. Monika Janíková – předsedkyně o.s. dne: 14. 1. 2009 podpis:
Závazný pro: Všechny asistenty odlehčovacích služeb o.s. "DAR"		
Revize dokumentu dne:	Jméno:	Podpis: